NN 16/2021 (17.2.2021.), Pravilnik o uvjetima za prijevoz izvanrednih pošiljaka u željezničkom prometu

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

304

Na temelju članka 93. stavka 5. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (»Narodne novine«, broj 63/20), ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA ZA PRIJEVOZ IZVANREDNIH POŠILJAKA U ŽELJEZNIČKOM PROMETU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom uređuju se način i uvjeti prijevoza izvanrednih pošiljaka koje mogu prometovati uz odobrenje upravitelja infrastrukture i u skladu s posebnim uvjetima upravitelja infrastrukture.

(2) Ovaj Pravilnik sadrži sljedeće priloge koji su sastavni dio ovoga Pravilnika:

a) Prilog 1.: Obrazac zahtjeva za prijevoz izvanredne pošiljke

b) Prilog 2.: Listić za izvanredne pošiljke

c) Prilog 3.: Listić za označavanje kritične točke

d) Prilog 4.: Dodatak za vodoravni luk i pravac za unutarnje točke

e) Prilog 5.: Dodatak za vodoravni luk i pravac za vanjske točke i

f) Prilog 6.: Utjecaj udaljenosti osovina u okretnom postolju na dodatak za vodoravni luk.

Članak 2.

(1) Izvanredne pošiljke smiju se prevoziti samo prema odobrenim posebnim uvjetima prijevoza za sigurno odvijanje i upravljanje prometom, uz poštivanje zadanih ograničenja.

(2) Posebne uvjete prijevoza za sigurno odvijanje i upravljanje prometom i ograničenja za prijevoz izvanrednih pošiljaka u unutarnjem i međunarodnom prometu, ovisno o svojstvima izvanredne pošiljke i željezničke pruge na kojoj se ona prevozi, određuje upravitelj infrastrukture za željezničke pruge kojima upravlja, na temelju odredbi ovoga Pravilnika.

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. *pošiljka* je tovareno ili prazno vozilo koje se prevozi na vlastitim kotačima, osim vučnih vozila s uključenim vlastitim pogonom

2. *slobodni profil* je ograničeni prostor u poprečnom presjeku željezničke pruge odnosno kolosijeka okomitom na uzdužnu os kolosijeka i ravninu kolosijeka položenu na gornje rubove voznih tračnica, čija os prolazi sredinom kolosijeka, a koji mora biti slobodan za prolaz željezničkih vozila

3. *teretni profil* je profil vozila koji predstavlja ograničeni prostor u poprečnom presjeku pruge odnosno kolosijeka, okomitom na uzdužnu os kolosijeka i ravninu kolosijeka položenu na gornje rubove voznih tračnica, čija os prolazi sredinom kolosijeka, a koji prazno ili natovareno željezničko vozilo u mirovanju (statički profil) ili u pokretu (kinematički profil) ne smije prijeći niti jednim svojim dijelom

4. *vozilo* je željezničko vozilo, s vlastitim pogonom ili bez njega, sposobno kretati se željezničkom prugom na kotačima, a sastoji se od jednog ili više strukturnih i funkcionalnih podsustava ili njihovih dijelova

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju značenja utvrđena propisom kojim se uređuje područje željeznice te propisom kojim se uređuje područje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava ili se objašnjavaju kod njihovog prvog spominjanja u ovom Pravilniku.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. IZVANREDNA POŠILJKA

Članak 4.

Izvanredna pošiljka je pošiljka koja na određenoj željezničkoj pruzi na kojoj se prevozi ili koristi, prekoračuje teretni profil i/ili dopuštenu masu po osovini i/ili dopuštenu masu po metru dužnom i/ili svojim konstrukcijskim, tehničkim ili drugim svojstvima ne udovoljava propisanim uvjetima, kao i pošiljka koja iz nekoga drugog razloga zahtijeva posebne prometno-tehničke uvjete prijevoza.

Članak 5.

Izvanrednom pošiljkom smatra se:

a) teret koji prekoračuje teretni profil na prijevoznom putu odnosno na dijelu prijevoznoga puta

b) teret koji nije osiguran prema smjernicama koje propisuje Međunarodna željeznička unija (UIC) i tereti kod kojeg ne postoji jednako vrijedan drugi način osiguravanja

c) kruta teretna jedinica tovarena na više od jednog vagona s okretnim postoljima odnosno okretnim kliznim postoljima

d) savitljiva teretna jedinica tovarena na više od dva vagona bez okretnih postolja

e) pošiljka koja na cijelome prijevoznom putu, na jednome dijelu prijevoznoga puta ili na više dijelova prijevoznoga puta, prekoračuje dopuštenu masu vozila po osovini i/ili po metru dužnom za više od 2 % vlastite mase (tare) vozila

f) vozilo koje je natovareno preko dozvoljene granice tovarenja

g) vozilo koje se na dijelu prijevoznog puta prevozi trajektom, a ne može sigurno prelaziti najveći okomiti nagibni kut prijelaznice na trajektu

h) tovareno ili prazno vozilo koje nema oznaku da je njegov prijevoz dopušten ili ograničeno dopušten

i) tovaren vagon s više od tri osovine po okretnom postolju

j) teretna jedinica koja se na prijevoznom putu prevozi na različitim širinama kolosijeka i bez pretovara se ne može prevesti do odredišnoga kolodvora, a masa joj je veća od 25 t ili je utovarena na vagone sa spuštenim podom

k) prazan i natovaren vagon kojem je istekao rok redovitog održavanja upisan u raster održavanja vozila i

l) pošiljka koja mora biti prevezena prema posebnim prometno-tehničkim uvjetima za sigurno odvijanje i upravljanje prometom.

III. OPĆI UVJETI ZA PRIJEVOZ IZVANREDNIH POŠILJAKA

Odobrenje za prijevoz izvanredne pošiljke

Članak 6.

(1) Za prijevoz izvanredne pošiljke upravitelj infrastrukture u Republici Hrvatskoj izdaje pisano odobrenje za prijevoz izvanredne pošiljke željezničkom prijevozniku.

(2) Odobrenje za prijevoz izvanredne pošiljke izdaje se s rokom važenja ne kraćim od vremena potrebnoga za prijevoz.

(3) Za više istovrsnih izvanrednih pošiljaka, koje se prevoze na istom prijevoznom putu i pod istim prijevoznim uvjetima, odobrenje se može izdati s rokom važenja najkasnije do 31. siječnja sljedeće kalendarske godine.

(4) Izdano odobrenje može biti opozvano ili promijenjeno ako na prijevoznom putu dođe do promjene prijevoznih uvjeta.

(5) U slučaju nemogućnosti izvršenja prijevoza u roku važenja izdanoga odobrenja, željeznički prijevoznik mora obnoviti zahtjev ili zatražiti produljenje roka važenja odobrenja.

Podnošenje zahtjeva za prijevoz izvanredne pošiljke

Članak 7.

(1) Podnositelj zahtjeva upravitelju infrastrukture podnosi pisani zahtjev za prijevoz izvanredne pošiljke iz Priloga 1. ovoga Pravilnika.

(2) Uz pisani zahtjev za prijevoz izvanredne pošiljke iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o vrsti, obliku i načinu prijevoza, podnositelj zahtjeva navodi podatke i prilaže odgovarajuće priloge u skladu s odredbama članaka 8., 9., 10. i 11. ovoga Pravilnika.

Zahtjev za prijevoz izvanredne pošiljke koja prekoračuje teretni profil

Članak 8.

(1) U zahtjevu za prijevoz izvanredne pošiljke koja prekoračuje teretni profil, podnositelj zahtjeva navodi:

a) naziv i adresu

b) planirani datum otpreme pošiljke

c) otpremni i odredišni kolodvor, planirani prijevozni put

d) nazive željezničkih prijevoznika u međunarodnom prometu

e) vrstu i seriju vozila

f) masu (tara) vozila (t)

g) dužinu vozila preko odbojnika (mm)

h) masu vozila po metru dužnom (t/m)

i) broj osovina i masu vozila po osovini (t/os)

j) razmak između krajnjih osovina ili razmak između svornjaka okretnih postolja (mm)

k) razmak između osovina unutar okretnoga postolja (mm)

l) podatke o vrsti tereta s grafičkim prikazima u odgovarajućem mjerilu (u tlocrtu, pogledu i mjerodavnim uzdužnim i poprečnim presjecima koji obuhvaćaju kritična mjesta na kojima je prekoračen teretni profil) na kojima su naznačene sve potrebne mjere

m) masu tereta (t) i

n) težište tereta ili težište svakoga dijela tereta, ako se teretna jedinica sastoji od više dijelova.

(2) Ukoliko upravitelj infrastrukture zatraži, podnositelj zahtjeva upravitelju infrastrukture dostavlja i druge podatke ili dokumente koji se odnose na izvanrednu pošiljku.

Zahtjev za prijevoz izvanredne pošiljke vozila na vlastitim kotačima

Članak 9.

(1) U zahtjevu za prijevoz izvanredne pošiljke vozila na vlastitim kotačima, podnositelj zahtjeva navodi:

a) naziv i adresu

b) planirani datum otpreme pošiljke

c) otpremni i odredišni kolodvor, planirani prijevozni put

d) vrstu vozila i njegovu seriju

e) masu vozila (t)

f) dužinu vozila preko odbojnika (mm)

g) masu vozila po metru dužnom (t/m)

h) broj osovina i masu vozila po osovini (t/os)

i) razmak između krajnjih osovina ili razmak između svornjaka okretnih postolja (mm)

j) razmak između osovina unutar okretnoga postolja (mm)

k) najveće dopuštene brzine (km/h) pri vožnji u pravac i pri vožnji u skretanje za namjeravani način vožnje

l) grafičke prikaze u odgovarajućem mjerilu (u tlocrtu, pogledu i mjerodavnim uzdužnim i poprečnim presjecima koji obuhvaćaju kritična mjesta na kojima je teretni profil) na kojima su naznačene sve potrebne mjere i

m) podatke o vrsti i tehničkom stanju kočnica.

(2) Ukoliko upravitelj infrastrukture to od njega zatraži, podnositelj zahtjeva upravitelju infrastrukture dostavlja i druge podatke ili dokumente koji se odnose na izvanrednu pošiljku.

Zahtjev za prijevoz izvanredne pošiljke koja prekoračuje najveću dopuštenu masu vozila

Članak 10.

(1) U zahtjevu za prijevoz izvanredne pošiljke koja prekoračuje najveću dopuštenu masu vozila, dopuštenu masu vozila po osovini i/ili metru dužnom, podnositelj zahtjeva navodi:

a) naziv i adresu

b) planirani datum otpreme pošiljke

c) otpremni i odredišni kolodvor, planirani prijevozni put

d) utovarno i istovarno mjesto s naznakom industrijskog ili manipulativnog kolosijeka, uz posebnu naznaku ako pri utovaru ili istovaru na elektrificiranim kolosijecima kontaktna mreža može stvarati smetnje

e) vrstu vozila i njegovu seriju

f) masu vozila (t)

g) dužina vozila preko odbojnika (mm)

h) masu vozila po metru dužnom (t/m)

i) broj osovina i masu vozila po osovini (t/os)

j) razmak između krajnjih osovina ili razmak između svornjaka okretnih postolja (mm)

k) razmak između osovina unutar okretnoga postolja (mm) i

l) masu tereta (t).

(2) Ukoliko upravitelj infrastrukture zatraži, podnositelj zahtjeva upravitelju infrastrukture dostavlja i druge podatke ili dokumente koji se odnose na izvanrednu pošiljku.

Zahtjev za prijevoz drugih izvanrednih pošiljaka

Članak 11.

(1) U zahtjevu za prijevoz drugih izvanrednih pošiljaka, podnositelj zahtjeva navodi:

a) naziv i adresu

b) planirani datum otpreme pošiljke

c) otpremni i odredišni kolodvor, planirani prijevozni put

d) utovarno i istovarno mjesto s naznakom industrijskog ili manipulativnog kolosijeka, uz posebnu naznaku ako pri utovaru ili istovaru na elektrificiranim kolosijecima kontaktna mreža može stvarati smetnje

e) vrstu vozila i njegovu seriju

f) masu vozila (t)

g) dužina vozila preko odbojnika (mm)

h) masu vozila po metru dužnom (t/m)

i) broj osovina i masu vozila po osovini (t/os)

j) razmak između krajnjih osovina ili razmak između svornjaka okretnih postolja (mm)

k) razmak između osovina unutar okretnoga postolja (mm) i

l) masu tereta (t).

(2) Ukoliko upravitelj infrastrukture zatraži, podnositelj zahtjeva upravitelju infrastrukture dostavlja i druge podatke ili dokumente koji se odnose na izvanrednu pošiljku.

Evidencija izvanrednih pošiljaka

Članak 12.

(1) Upravitelj infrastrukture vodi evidenciju za svako izdano odobrenje za prijevoz izvanrednih pošiljaka.

(2) Evidencija prijevoza izvanrednih pošiljaka sadržava broj odobrenja, datum prijama zahtjeva za određivanje uvjeta prijevoza, naziv podnositelja zahtjeva, otpremni i odredišni kolodvor, datum izdavanja odobrenja i datum završetka prijevoza.

(3) Svi kolodvori na prijevoznom putu vode evidenciju dobivenih prijevoznih uvjeta za prijevoz izvanredne pošiljke.

Određivanje mogućnosti i uvjeta za prijevoz izvanredne pošiljke

Članak 13.

Nakon što primi zahtjev za prijevoz izvanredne pošiljke, upravitelj infrastrukture ispituje mogućnosti prijevoza i određuje posebne uvjete za sigurno odvijanje i upravljanje prometom.

Odobravanje ili odbijanje prijevoza izvanredne pošiljke

Članak 14.

(1) Ako upravitelj infrastrukture odobri prijevoz izvanredne pošiljke, tada o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva i pisano navodi posebne uvjete prijevoza za sigurno odvijanje i upravljanje prometom i ograničenja za prijevoz izvanredne pošiljke.

(2) Ako upravitelj infrastrukture izvanrednu pošiljku ne može preuzeti na prijevoz zbog tehničkih, prometnih ili sigurnosnih razloga, tada o odbijanju obavješćuje podnositelja zahtjeva uz pisano obrazloženje.

(3) Na podneseni zahtjev za prijevoz izvanredne pošiljke upravitelj infrastrukture odgovara u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 14 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Izdavanje pisanoga odobrenja za prijevoz izvanredne pošiljke

Članak 15.

Upravitelj infrastrukture u pisanom odobrenju za prijevoz izvanredne pošiljke navodi sve uvjete pod kojima će se izvanredna pošiljka prevoziti na željezničkim prugama kojima upravlja.

Uvjeti koje željeznički prijevoznik mora ispuniti prije prijevoza izvanredne pošiljke

Članak 16.

Izvanredna pošiljka smije biti prevezena ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

a) zahtjev za prijevoz izvanredne pošiljke je odobren

b) izvanredna pošiljka odgovara uvjetima koje je propisao upravitelj infrastrukture

c) vozilo na kojem se prevozi izvanredna pošiljka ima odgovarajuće konstrukcijske elemente koji omogućuju siguran prijevoz izvanredne pošiljke

d) mjere (dužina, širina i visina), masa i težište izvanredne pošiljke odgovaraju tvrdnjama i crtežima priloženima zahtjevu za prijevoz

e) vagon i teretni list označeni su listićem za označavanje izvanredne pošiljke iz Priloga 2. ovoga Pravilnika

f) kritična točka na izvanrednoj pošiljci označena je listićem za označavanje kritične točke iz Priloga 3. ovoga Pravilnika, u slučaju kada je njezin položaj uvjetovan smjerom vožnje

g) onda kada je praćenje obvezno i/ili ugovoreno, moraju biti osigurani pratitelji te da su oni spremni pridržavati se uputa mjerodavnoga osoblja upravitelja infrastrukture

h) pratitelji izvanredne pošiljke upoznati su sa sigurnosnim mjerama kojih se moraju pridržavati tijekom prijevoza

i) izvedeno je uzemljenje izvanredne pošiljke koja treba biti prevezena na elektrificiranim prugama, ukoliko je potrebno

j) obavljeno je učvršćivanje predmeta tako da se ne mogu pomicati čak ni pod utjecajem udara i drugih kretanja neizbježnih pri normalnim prijevoznim uvjetima, a o provjeri tih uvjeta za osobito teške terete ili za terete koji se prevoze zakvačeni na nosače posebnih vagona, željeznički prijevoznik upravitelju infrastrukture mora proslijediti sve podatke i odgovarajuće skice o natovarenom teretu i pisanu izjavu da je učvršćivanje obavljeno na siguran način i

k) izvanredna pošiljka na prijevoz predana je pravovremeno, kako bi do odredišnog kolodvora mogla biti prevezena u roku propisanom u prijevoznim uvjetima.

IV. POSEBNI UVJETI PRIJEVOZA ZA SIGURNO ODVIJANJE I UPRAVLJANJE PROMETOM

Određivanje posebnih uvjeta prijevoza za sigurno odvijanje i upravljanje prometom i zaštitnih mjera pri prijevozu izvanrednih pošiljaka

Članak 17.

Pri prijevozu svake izvanredne pošiljke upravitelj infrastrukture mora odrediti odgovarajuće posebne uvjete prijevoza za sigurno odvijanje i upravljanje prometom, a po potrebi i odgovarajuća ograničenja te prometne i tehničke zaštitne mjere.

Praćenje izvanredne pošiljke

Članak 18.

(1) Upravitelj infrastrukture određuje mora li izvanredna pošiljka tijekom prijevoza biti praćena.

(2) Ukoliko izvanredna pošiljka tijekom prijevoza mora biti praćena, u posebnim uvjetima prijevoza za sigurno odvijanje i upravljanje prometom prometa navodi se tko će istu pratiti.

(3) Pratitelj izvanredne pošiljke mora biti upoznat sa sigurnosnim mjerama kojih se mora pridržavati.

(4) Izvanrednu pošiljku, koja mora biti praćena zbog davanja uputa i/ili zbog obavljanja nadzora i posluživanja pri prijevozu, prati mjerodavna stručna osoba upravitelja infrastrukture i/ili pratitelj kojega odredi željeznički prijevoznik.

(5) Ako tijekom praćenja izvanredne pošiljke iz stavka 4. ovoga članka mjerodavna stručna osoba upravitelja infrastrukture utvrdi da je posebne uvjete prijevoza za sigurno odvijanje i upravljanje prometom potrebno djelomično izmijeniti u smislu povećanja sigurnosti prometa, tada je mjerodavna stručna osoba ovlaštena učiniti te izmjene.

Pregled izvanredne pošiljke i preuzimanje na prijevoz

Članak 19.